

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2026-03-26 Dnr 2026/00218-3

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet: Åtgärder för en mer hållbar konsumtion (SOU 2025:124)

(Ert dnr: Ju2026/00135)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I det remitterade betänkandet lämnas förslag i syfte att bl.a. införliva två EU-direktiv på konsumenträttens område. Det handlar dels om direktivet om mer konsumentmakt (2024/825) och dels om det s.k. reparationsdirektivet (2024/1799). Dessa rättsakter utgör en viktig del tillsammans med andra politiska initiativ på EU-nivå för en ”grön omställning” med målet att det inte ska finnas några nettoutsläpp av växthusgaser inom EU år 2050. Genom direktivet om mer konsumentmakt införs nya bestämmelser om marknadsföring och om den information som ska lämnas till konsumenter innan ett avtal ingås, bl.a. avseende säljarens ansvar för eventuella fel i varan. Sammantaget är regleringen tänkt att stärka konsumentskyddet och åstadkomma mer rättvisa spelregler för företagen. Exempelvis motverkar regleringen vilseledande miljö- och hållbarhetspåståenden i marknadsföring. Enligt utredningen ska marknadsföringslagen kompletteras med tydligare bestämmelser som förbjuder missvisande uppgifter om produkters miljömässiga egenskaper.

Ett av fokusområdena i denna s.k. *gröna giv* är att varor ska återanvändas, repareras och återvinnas för att minska avfallet generellt. Lagstiftaren ska således bidra till att göra det enklare och billigare för kunden att reparera konsumentvaror istället för att reflexmässigt köpa nytt. Det införs bl.a. en skyldighet för tillverkare att på begäran av en konsument reparera vissa varor. Vidare inrättas en europeisk onlineplattform för reparationer där konsumenter ska kunna leta efter reparatörer och jämföra olika erbjudanden; Naturvårdsverket föreslås bli den svenska kontaktpunkten för denna funktion avseende reparation av varor.

Kommerskollegium ser positivt på att utredningen har analyserat hur förslagen förhåller sig till relevant EU-rättslig reglering (t.ex. i avsnitt 3 och 13.8). Avgränsat till de frågor som vi ansvarar för, så har vi inte några invändningar mot den EU-rättsliga analysen eller andra synpunkter på utredningens förslag i övrigt. Avslutningsvis bedömer vi att de remitterade förslagen skulle kunna aktualisera EU:s anmälningsprocedurer för varor och informationssamhällets tjänster, som

Kommerskollegium administrerar.¹ Här följer ett mer utvecklat resonemang kring detta:

Anmälan av s.k. tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bl.a. enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.²

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. tekniska specifikationer som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, så som prestanda, förpackning och märkning. Även andra krav som ställs på en produkt och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden kan vara anmälningspliktiga om de på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning eller natur eller saluföringen.³

Tekniska föreskrifter kan även vara krav för digitala tjänster (informationssamhällets tjänster), t.ex. krav på den som tillhandahåller tjänsten, på tjänsten i sig eller på tjänstens mottagare.⁴ För att en bestämmelse ska utgöra en teknisk föreskrift för digitala tjänster krävs att författningen enligt motiveringen och enligt texten i den normativa delen har till särskilt syfte och föremål att, i sin helhet eller i vissa bestämmelser, uttryckligen och riktat reglera sådana tjänster. Om författningen endast indirekt eller accessoriskt gäller sådana tjänster aktualiseras inte anmälningsplikt.

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁵ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁶

Eventuell anmälningskyldighet beror på hur EU-rättsakterna införlivas

Under förutsättning att förslagen endast utgör ett strikt genomförande av EU-rätt där inget utrymme till nationella lösningar utnyttjats behöver förslagen inte anmälas. I annat fall gör Kommerskollegium följande bedömning:

Förslaget till lag (2026:000) om reparation av konsumenters varor.

Förslaget innehåller bland annat krav på att tillverkaren ska bifoga viss information till produkten samt krav som rör den teknik en vara får innehålla. Dessa krav utgör tekniska specifikationer som omfattas av anmälningsplikt. Krav på att tillverkaren ska erbjuda reparationer kan vara så kallade andra krav, där anmälningsplikt kan

¹ Det avser EU-direktiv 2015/1535 (anmälningsdirektivet).

² En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

⁴ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (e) och (f).

⁵ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁶ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

aktualiseras om kraven på ett väsentligt sätt kan påverka en varas sammansättning, natur eller saluföring.

Förslag till ändring i lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler och förslag till ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Så som Kommerskollegium förstår det träffar kraven produkten i sig efter det att den satts på marknaden. För det fall att kraven på att lämna information på något väsentligt sätt kan påverka produktens natur, sammansättning eller saluföring, kan de behöva anmälas även på den grunden.

Författningen innehåller krav på att näringsidkaren ska ge konsumenten information. Kommerskollegium ser att utredningen särskilt nämner att information ska finnas tillgänglig på webbplatser. Om det innebär att digitala tjänster träffas av kraven omfattas de av anmälningsskyldighet.

Förslag till ändring i konsumenttjänstlagen (1985:716)

Så som Kommerskollegium förstår det träffar kraven produkten i sig efter det att den satts på marknaden. För det fall att kraven på att lämna information på något väsentligt sätt kan påverka produktens natur, sammansättning eller saluföring, kan de behöva anmälas även på den grunden.

Förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (2022:260)

Om kravet i 4 kap 2 § på att en vara ska leva upp till de krav på reparerbarhet som är normalt förekommande för varor av samma slag kan ha rättsverkan gentemot enskilda på ett sådant sätt att det är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning, kan det utgöra en teknisk specifikation och därmed omfattas av anmälningsskyldighet. I övrigt gäller samma bedömning som för ovanstående förslag angående ”andra krav”.

Vad gäller övriga författningsförslag kan sägas att det s.k. tjänstedirektivet (2006/123) berörs i betänkandet (bl.a. avsnitt 8.7) och även detta direktiv innehåller en anmälningsskyldighet avseende nya krav. Vi är tillgängliga för en kommande dialog i den vidare beredningen av de remitterade förslagen när det gäller eventuella behov av att anmäla vissa föreslagna krav på tjänster. Här gäller inte minst att analysera i vilken utsträckning föreslagen reglering kommer att gå utöver och avvika från bestämmelserna i de två EU-direktiv som nu införlivas.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg i närvaro av utredarna Katarina Paul och Ralph Eliasson, föredragande.

Christofer Berg

Ralph Eliasson